

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC631

Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1295

datum uitspraak 16/07/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

het Bisdom Roermond,
gevestigd te Roermond,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 28 april 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 3 maart 2015 met zaaknummer 2014W1295, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 13 april 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn

vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een gezin met zes kinderen. Nadat verzoeker de Heilige Communie had gedaan binnen de [parochie] te [plaats], werd hij automatisch misdienaar. Dat was in [jaartal]. Ook werd hij lid van het kerkkoor. Wijlen kapelaan [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde]) was aldaar pastoor en tevens dirigent van het kerkkoor.

[aangeklaagde] zocht veel lichamelijk contact met de misdienaars, zo ook met verzoeker die hij veel knuffelde. [aangeklaagde] won zo het vertrouwen van verzoeker, maar ergens in [jaartal] ging het knuffelen over in tongzoenen. Alhoewel verzoeker zich realiseerde dat dit 'niet normaal' was, kon hij als kind hieraan niet ontsnappen. Als verzoeker alleen was met [aangeklaagde], werd verzoeker structureel één of meerdere malen door [aangeklaagde] getongzoend. Ook tijdens het met de auto van [aangeklaagde] rondbrengen van de door [aangeklaagde] opgestelde misdienaarroosters, misbruikte [aangeklaagde] verzoeker, die mee mocht in de auto. Tijdens deze ritjes was ook sprake van tongzoenen alsmede van betasting van klagers intieme delen over zijn kleren heen. Ook werd verzoeker gedwongen de ontblote erectie van [aangeklaagde] te betasten.

Eveneens werd verzoeker seksueel misbruikt op de momenten dat hij een solo moest repeteren met [aangeklaagde]. Bovenin de kerk bij het orgel werd verzoeker gedwongen [aangeklaagde] af te trekken en werden de intieme delen van verzoeker over diens kleding heen door [aangeklaagde] betast. Ook bij deze gelegenheden was sprake van tongzoenen. Zelfs toen de [familielid] van verzoeker was overleden (in [jaartal]) en [aangeklaagde] verzoeker kwam ophalen om naar zijn (overleden) [familielid] te gaan, heeft [aangeklaagde] verzoeker seksueel misbruikt door hem te tongzoenen.

Bijna iedere keer dat sprake was geweest van seksueel misbruik kreeg verzoeker een postzegelserie van [aangeklaagde]. Verzoekers verzameling bestaat uit meer dan 100 series. Samenvattend heeft [aangeklaagde] verzoeker in de periode van [jaartal] tot ongeveer [jaartal] seksueel misbruikt. Er was sprake van tongzoenen, betasten van de intieme delen van verzoeker over zijn kleren heen en het gedwongen aftrekken van [aangeklaagde]. Dit gebeurde in het kader van het misdienaarschap van verzoeker, tijdens de koorrepetities en tijdens de autoritjes. Het seksueel misbruik hield op toen verzoeker naar de middelbare school ging en ophield met het misdienaarschap en het koor. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 9 jaar oud.

Tevens kan als vaststaand worden aangenomen - nu verweerder dat zowel ter zitting van het Klachtencommissie ruitelijk heeft erkend (zie o.v. 3 van het advies van de Klachtencommissie, als ook de brief d.d. 13 april 2015 van verweerder aan verzoeker) - dat verweerder destijds van door [aangeklaagde] gepleegd seksueel misbruik op de hoogte moet zijn geweest maar enkel tot overplaatsing van [aangeklaagde] heeft besloten, met als gevolg dat er naderhand nog meer slachtoffers zijn gevallen. Verweerder erkent gefaald te hebben in het optreden richting [aangeklaagde] en dat er zodanig ingegrepen had moeten worden binnen de grenzen van het mogelijke om te voorkomen dat er nieuwe slachtoffers zouden vallen en dat dit aan het verweerder verweten kan worden.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, zoals onder 1.1. vermeld, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 9 jaar.
- Het misbruik heeft meerdere jaren, te weten ongeveer 5 jaar voortgeduurd (van [periode]).
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen moeten aftrekken en frequent moeten tongzoenen, hetgeen de Compensatiecommissie in dit geval op één lijn stelt met binnendringen (verkrachting zoals bedoeld in categorie 4) omdat het zo veelvuldig gebeurde.
- Het seksueel misbruik ging gepaard met het op een bepaalde manier 'mentaal onder druk zetten' van verzoeker door zijn vertrouwen eerst te winnen en hem steeds na het seksueel misbruikt cadeautjes te geven (postzegelserie).
- [aangeklaagde] heeft verzoeker zelfs misbruikt nadat verzoekers [familielid] in [jaartal] was overleden.
- Het misbruik heeft al met al veelvuldig plaatsgevonden, in totaal ruim 100 keer.
- Als een voor verzoeker verzwarende omstandigheid beschouwt de Compensatiecommissie ook het gegeven dat verweerder heeft volstaan met 'overplaatsen van [aangeklaagde]' waardoor nog meer slachtoffers hebben kunnen vallen; dit is een voor de verwerking van verzoeker belastend gegeven, ondanks (hetgeen waardering verdient, aldus de Compensatiecommissie) de ruitelijke erkenning van dit destijds 'falend beleid' door verweerder.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

Overwegingen Compensatiecommissie

4.5 Uit het advies van de Klachtencommissie blijkt dat niet uitgesloten kan worden dat de gevolgen van het seksueel misbruik diep hebben ingegrepen in het persoonlijk leven van verzoeker en in zijn persoonlijkheidsvorming. Bovendien kampt verzoeker niet alleen met gevoelens van woede jegens [aangeklaagde], maar ook met schuldgevoelens omdat hij niet bij

machte is geweest het seksueel misbruik destijds te stoppen en er na hem nog andere slachtoffers zijn gevallen. Dergelijke gevoelens zijn, zo merkt de Compensatiecommissie op, op zich zelf genomen begrijpelijk en invoelbaar, maar niet terecht omdat een kind niet bij machte is zo'n situatie te overzien, laat staat er naar te handelen. Dit geldt eens te meer wanneer eerst, zoals in dit geval, een vertrouwensband is opgebouwd. Enkel [aangeklaagde] zelf is verantwoordelijk te houden voor het door hem gepleegde seksueel misbruik. Voorts is verweerder verantwoordelijk te houden voor zijn handelwijze vanaf het moment dat het gedrag van [aangeklaagde] bekend werd: verweerder heeft toen niet voldoende adequaat opgetreden, zoals verweerder in alle openheid aan verweerder heeft toegegeven (zowel ter zitting van de Klachtencommissie, als in de brief van 15 april 2015). Ook verweerder benadrukt in zijn voornoemde brief aan verzoeker dat verzoeker zichzelf dienaangaande geen verwijten hoeft te maken.

Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden, recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding. De hierboven genoemde psychische gevolgen zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Het leed dat verzoeker in zijn leven lijdt en heeft geleden ten gevolge van het hem aangedane seksueel misbruik, is immers een factor die meegenomen wordt in de hoogte van de te adviseren compensatie. De toekenning van compensatie is daarnaast niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.6 Vervolgens komt de vraag aan de orde of sprake is van door verzoeker geleden vermogensschade. Gelet op het feit dat verzoeker op het aanvraagformulier niet vermeld heeft dat sprake is van vermogensschade, gevoegd bij het feit dat in het advies van de Klachtencommissie geen aanknopingspunten te vinden zijn om vermogensschade te veronderstellen, is onder deze omstandigheden naar het oordeel van de Compensatiecommissie advisering van vermogensschade niet aan de orde.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend, waaronder de aard, de frequentie en de duur van het verzoeker aangedane seksueel misbruik, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €40.000,-- voor immateriële schade (smartengeld) geadviseerd dient te worden.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak een bedrag van €40.000,-- te betalen aan verzoeker

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. D.J. van der K. (plaatsvervangend voorzitter), mr. J. M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 16/07/2015 en is ondertekend door de plaatsvervangend voorzitter.

plaatsvervangend voorzitter,
mr. D.J. van der K.